

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

=====00000=====

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
ກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນ
ໂຄງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ
ບົດແນະນໍາສໍາລັບກຸ່ມຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ (SMG)

ຂຽນໂດຍ: ດຣ ບຸນເນືອງ ດວງບຸບຜາ, ດຣ. ປິເຕີ ເລັນແລະ ດຣ. ມາດອນນາ_ຄາຊິເມໂຣ
ຮຽບຮຽງໂດຍ: ທ່ານ ມຸທອນ ສິຣິພັນທອງ

ໂຄງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ
Lao Agriculture Competitiveness Project

ບົດແນະນຳກ່ຽວກັບການຜະລິດແນວພັນສຳລັບກຸ່ມ(SMG)

ເນື່ອງຈາກວ່າບົດສະເໜີການລົງທຶນການຜະລິດຂອງກຸ່ມຜະລິດເມັດພັນ(IP)ແມ່ນຍັງມີຫລາຍຈຸດທີ່ຍັງບໍ່ທັນສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ແກ່ ທະນະຄານໂລກໂດຍສະເພາະ ຂອດເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ຮູບແບບການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງເມັດພັນຂອງຊາວກະສິກອນ. ສະນັ້ນ, ທາງທົມວິຊາການຂອງໂຄງການຈິ່ງໄດ້ ສັງລວມໂດຍຫຍໍ້ເພື່ອເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ແກ່ທາງ ສອງພາກສ່ວນຄື ທະນະຄານໂລກ ແລະ ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າດັ່ງນີ້:

1. ເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງກຸ່ມຜະລິດເມັດພັນ(SMG)

ສຳລັບຄະນະຮັບຜິດຊອບຂອງກຸ່ມຜະລິດເມັດພັນເຂົ້າ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບການກວດກາພາຍໃນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງຫລືປະກອບໃສ່ (ICS) ເພື່ອແນ່ໃຈວ່າລະບົບການກວດກາພາຍໃນໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງເພື່ອຢືດໝັ້ນນຳພາສະມາຊິກກຸ່ມທຸກຄົນເຂົ້າເຖິງລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງກຸ່ມຜະລິດເມັດພັນເຂົ້າ. ຄະນະກວດກາຈະໄດ້ກວດກາວ່າສະມາຊິກແຕ່ລະຄົນໄດ້ຜ່ານ ຫລື ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຜະລິດເຂົ້າຕາມຫລັກການກະສິກຳທີ່ດີທີ່ຈັດໂດຍກົມປູກຝັງ ຫລືຂະແໜງປູກຝັງແຂວງຫລືບໍ. ນັກກວດກາກໍຈະໄດ້ໃຫ້ການສະນັບສະໜູນແກ່ວິຊາການຂອງລັດໃນການສະໜອງການແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ກວດກາກຸ່ມກ່ຽວກັບການຍອມຮັບຫລືນຳໃຊ້ກະສິກຳທີ່ດີ(GAP).

2. ເພີ່ມຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ຜະລິດເມັດພັນໂດຍການຝຶກອົບຮົມ, ການຮຽນຮູ້ປະສົບປະການ ແລະ ໃນການຍອມຮັບເຕັກນິກກະສິກຳທີ່ດີໃນການຜະລິດແລະ ສະໜັບສະໜູນການສົ່ງເສີມໃນລະດູການຜະລິດ

- ຊາວນາຜູ້ຜະລິດເມັດພັນຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຜະລິດເມັດພັນ(ຢ່າງນ້ອຍ3ວັນ) ເພື່ອຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການແນະນຳວິທີການຕົວຈິງການຜະລິດເມັດພັນເຂົ້າ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ.
- ຊາວນາຜູ້ຜະລິດແນວພັນເຂົ້າຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜອງປຶ້ມຄູ່ມືການຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ. ຊຶ່ງຜະລິດໂດຍສະຖາບັນ ກໍຄືສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າ. ອັນນີ້ຈະຊ່ວຍເປັນບົດແນະນຳແບບຮີບຮ້ອນສຳລັບຊາວນາເພື່ອປະຕິບັດເຕັກນິກການຜະລິດເມັດພັນເຂົ້າຢ່າງຖືກຕ້ອງ.
- ຊາວນາຜູ້ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມຢ່າງສົມບູນກ່ຽວກັບການຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຮັບຮອງຈາກພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ,
- ຊາວນາກໍຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳຕົວຈິງກ່ຽວກັບການຜະລິດເມັດພັນພືດ. ຕັດເຂົ້າປົນໃນໄລຍະເຂົ້າແຕກກໍສູງສຸດ, ເຂົ້າອອກດອກ, ເຂົ້າກື້ມ, ແລະ ໄລຍະໄກ້ຈະເກັບກ່ຽວເພື່ອຫລີກວັດຊະພິດ, ເຂົ້າແດງ ແລະ ເຂົ້າປົນ.
- ນັກສົ່ງເສີມຫລືຜູ້ຊ່ວຍວຽກຂອງກຸ່ມຜະລິດເມັດພັນ ຈະຕ້ອງເປັນຜູ້ຕິດຕາມການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີຂອງຊາວນາ ໃນລະດູການຜະລິດ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຄຳແນະນຳຕາມຄວາມຈຳເປັນ,
- ນັກສົ່ງເສີມ/ຜູ້ຊ່ວຍກຸ່ມຕ້ອງໄດ້ສອນຊາວນາກ່ຽວກັບການເຮັດການບັນທຶກທີ່ຖືກຕ້ອງການຜະລິດຕົວຈິງ,

- ໃນລະດູການຜະລິດເມັດຝັນ, ຊາວນາຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການກວດກາທົ່ງນາ4ຄັ້ງ(ໄລຍະແຕກກໍ່ສູງສຸດ, ອອກດອກ, ເມັດເຕັມ ແລະ ກ່ອນເກັບກ່ຽວ)ໂດຍວິຊາການທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງມາຈາກສຄຂ/ສກປຝ/ກປຝ, ຫລື ພະນັກງານຂອງຂະແໜງປູກຝັງແຂວງ.
- ເມັດຝັນທີ່ຊາວນາຜະລິດຈະຕ້ອງໄດ້ປຸງແຕ່ງ(ຕາກ, ອະນາໄມ, ຄັດເກຣດ) ກ່ອນທີ່ຈະນໍາໄປວິໄຈໃນຫ້ອງທົດລອງຄຸນນະພາບ.
- ຊາວນາສາມາດຂາຍເຂົ້າເມັດຝັນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບເມັດຝັນຈາກຫ້ອງວິໄຈສາກ່ອນ. ເມັດຝັນທີ່ຈະຂາຍກໍຕ້ອງຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ມີສະຫລາກແນະນໍາເພື່ອກວດຄົ້ນໄດ້
- ກຸ່ມຜະລິດເມັດຝັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ, ແລະ ລົງທະບຽນຊື່ຊາວນາຜູ້ຊື້ເມັດຝັນໄປຂໍ້ມູນທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກກໍຄື: 1)ຊື່ຊາວນາ; ທີ່ຢູ່; 3)ແນວພັນທີ່ຊື້ໄປ; 4) ລະດູການທີ່ວາງແຜນການຈະໃຊ້ປູກ, 5). ເນື້ອທີ່ການຜະລິດເຂົ້າ 6) ເບີຕິດຕໍ່,

3. ສັງລວມກ່ຽວກັບເຕັກນິກກະສິກໍາທີ່ດີ

1. ການຈັດການກ່ອນການຜະລິດ

1-1 ສະຖານທີ່ຂອງຝາມ ແລະ ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດເມັດຝັນເຂົ້າ, ຊາວນາຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂລຸ່ມນີ້:

- ເລືອກພື້ນທີ່ຮາບພຽງດີ, ດິນງາມດີ, ຫ່າງໄກຈາກປ່າໄມ້ທີ່ມີຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່,
- ມີຊົນລະປະທານຫລື ແຫລ່ງນໍ້າຮັບໃຊ້ໄດ້ຕະຫລອດທັງປີ,
- ມີເສັ້ນທາງເຂົ້າເຖິງປ່ອນຜະລິດເຂົ້າສະດວກສະບາຍ,
- ບໍ່ເຄີຍປູກເຂົ້າແນວພັນອື່ນໃນລະດູຜ່ານມາ,
- ຝາມຈະຕ້ອງສາມາດເຮັດການປະເມີນໄດ້ ຫລື ວ່າໄດ້ຖືກປະເມີນແລ້ວຈາກທີມງານວິຊາການກ່ອນທໍາການຜະລິດ,
- ແຫລ່ງທີ່ມາເມັດຝັນຈະຕ້ອງແມ່ນລຸ້ນ R2 ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຜະລິດຈາກສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າຂອງສະຖາບັນ ຫລື ສູນຜະລິດເມັດຝັນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບ.ຕ້ອງໃຊ້ແນວພັນທີ່ແນະນໍາສໍາລັບຝັນທີ່ນັ້ນ. ຊຶ່ງຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ, ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ, ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຈາກຜູ້ປູກ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ, ນໍາໃຊ້ແຫລ່ງແນວພັນທີ່ຄຸນນະພາບສູງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ແລະ ມີຊື່ສຽງ,
- ເຄື່ອງຮັບໃຊ້ໃນຝາມຕ້ອງສະອາດ ແລະ ເກັບຮັກສາເປັນຢ່າງດີ,
- ພັດສະດຸໃນສາງຕ້ອງຈັດວາງຢ່າງເປັນລະບຽບ ແລະ ມີເຄື່ອງໝາຍຄັກແນ່,
- ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງກົນຈັກຕ້ອງມີການຂັ້ນທະບຽນຊື່ບອກວ່າ ເຄື່ອງເຫລົ່ານັ້ນຍັງໃຊ້ງານໄດ້ດີ,
-

2. ການຈັດການໃນລະດູການຜະລິດ

2.1 ປູກພືດໃນຊ່ວງເວລາພ້ອມກັນ

- ໃສ່ຝຸ່ນອົງຄະທາດ 5-10 ຕ/ຮຕ ກ່ອນມີການກຽມດິນ1-2ອາທິດເພື່ອເພີ່ມທາດອາຫານໃນດິນສໍາລັບພືດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ດິນແຂງແຮງ. ກຽມດິນໃຫ້ຫລາຍເທື່ອພຽງພໍສໍາລັບ ບົ່ມຫຍ້າ, ຕໍ່ເຜືອງ ແລະ ເຜືອງ. ເວລາທີ່ພຽງພໍສໍາລັບໃຫ້ເຜືອງ ແລະ ເສດເຫລືອກະສິກໍາເນົ່າເປື້ອຍແມ່ນ ປະມານ3ອາທິດ.
- ຕ້ອງໄຖດິນເວລາດິນຍັງແຫ້ງ. ຄາດ2ຄັ້ງໂດຍໃຫ້ມີນໍ້າພຽງພໍ ແລ້ວຈຶ່ງປັບລະດັບໃຫ້ສະມ່າສະເໝີ. ຄາດແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງຫ່າງກັນປະມານນຶ່ງອາທິດ.
- ຄາດຄັ້ງທີ່ນຶ່ງແມ່ນໄປຕາມລວງຍາວຂອງກ້ອນຂີ້ໄຖ, ຄັ້ງທີ2 ແມ່ນຕັດທາງຂວາງ,
- ຫລັງຈາກຄາດຄັ້ງສຸດທ້າຍ,ຕ້ອງໃຊ້ແຜ່ນແປ້ນມອບໜ້າດິນຫລື ອຸບປະກອນອື່ນທີ່ເໝາະສົມກໍໄດ້.
- ປູກເຂົ້າໃນຊ່ວງໄລຍະທີ່ແນະນໍາໃຫ້ພ້ອມດຽວກັບຄົນອື່ນ. ທັງໝົດທຸກໆທົ່ງແມ່ນໃຫ້ແລ້ວພ້ອມກັນພາຍໃນ 30ວັນ.
- ນໍາໃຊ້ອັດຕາແນວປູກຕາມການແນະນໍາຄື (ນາດໍາແມ່ນ60 kg), ນາຫວ່ານ ແລະ ນາຢອດ ແມ່ນ 70-80kg/ha,
- ກຽມຕາກໍາໃຫ້ລະອຽດດີ. ໃສ່ຝຸ່ນ ແລະ ອິນຊີວັດກ່ອນການກຽມດິນ. ວັດຊະພິດ ແລະ ເສດເຫລືອກະສິກໍາ ຕ້ອງແຊບົ່ມໃຫ້ ສົມພໍຄວນ ຫລື ອະນາໄມໃຫ້ດີ,
- ໜານກໍາຕ້ອງຂະໜາກກວ້າງ2ແມັດ ຍາວເອົາຕາມລວງຍາວຂອງໄຮ່ນາ. ແຕ່ລະໜານຈຶ່ງວ່າງ30 ຊຕມ.
- ຫວ່ານເມັດພັນໃນອັດຕາ 70-80 ກຮ/ມ². ແຊເມັດພັນ 24ຊົ່ວໂມງ ແລະ ອົບ 24 ຫາ 48 ຊົ່ວໂມງ ຂຶ້ນກັບແນວພັນ ແລະ ສະພາບອາກາດ.ເມັດພັນທີ່ພ້ອມສໍາລັບຫວ່ານເມື່ອເມັດເຂົ້າແຕກຫໍ່ແລ້ວ,
- ປັກດໍາເມື່ອອາຍຸກໍາໄດ້ 12-15ວັນສໍາລັບດໍາຈັກ, 18-25 ວັນສໍາລັບດໍາດ້ວຍມື ໃຊ້2-3 ກິບກໍາ. ໄລຍະປັກດໍາແມ່ນ 20 x 20 ຊຕມ ຫລື 25 x 25 ຊຕມ ຂຶ້ນກັບຄວາມງາມຂອງດິນ.
- ນາຫວ່ານ ແລະ ນາຢອດແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດສໍາລັບການຜະລິດເມັດພັນ
- ປູກສ້າມ ພາຍໃນ7ວັນ ຫລັງປັກດໍາ
- ຕັດເຂົ້າປົນ 4 ຄັ້ງ: ໄລຍະແຕກກໍສູງສຸດ, ໄລຍະອອກດອກ, ໄລຍະເປັນເມົ້າ, ແລະ ກ່ອນເກັບກ່ຽວເພື່ອຕັດຫຍ້າ ແລະ ເຂົ້າປົນ,

2.2 ການປ້ອງກັນກໍາຈັດສັດຕູພືດ

- ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ກວດກາທັງນາເປັນປະຈໍາເພື່ອຕິດຕາມແມງໄມ້ ແລະ ພະຍາດ
- ນໍາໃຊ້ການປ້ອງກັນພືດແບບປະສົມປະສານ

- ນຳໃຊ້ວິທີກິນລະສາດ, ສະໝຸນໄພ, ວິທີຊີວະສາດວິທະຍາເມື່ອພົບສັດຕູພືດ ຫລື ປູກພືດໃຫ້ແຂງແຮງເປັນວິທີ ປ້ອງກັນ,
- ກຳຈັດຫຍ້າເມື່ອຫລັງປັກດຳໄດ້ 30-40ວັນ ໂດຍວິທີກຳຈັດວັດຊະພືດ ແບບປະສົມປະສານ(ກຽມດິນດີ, ໃຊ້ຢາ ຂ້າຫຍ້າ, ຫລືກເພີ່ມເຕີມດ້ວຍມື, ຖ້າຫາກຈຳເປັນ)

2.3. ໃຫ້ຜູນແກ່ຕົ້ນເຂົ້າໃຫ້ຖືກຈຳນວນ ແລະ ຖືກເວລາ

ສຳລັບລະດູນາບີ

- ດິນໜຽວ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດ 40 ກລ, ປານກາງ 30 ກລ ແລະ ຕ່ຳສຸດ 20ກລ ຂອງ ຢູເຣັຍ (N) ເມື່ອ25 ຫລັງຈາກປັກດຳ ແລະ ເທື່ອຕໍ່ໄປແມ່ນ 50 kg ເມື່ອ 45 ຫລັງຈາກປັກດຳ
- ດິນປົນຊາຍ ແລະ ດິນຊາຍ :ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດ40 kg, ປານກາງ 30 ແລະ ຕ່ຳ ແມ່ນ 20 kg ຂອງຢູເຣັຍ (N) ເມື່ອ 25ຫລັງຈາກປັກດຳ ແລະຄັ້ງຕໍ່ໄປແມ່ນ 50 kg ເມື່ອ 45 ວັນຫລັງປັກດຳ
- ດິນໜຽວ : ໃສ່ສູງສຸດ 45 kg, ປານກາງ 30 ແລະ ຕ່ຳສຸດແມ່ນ 15 kg ຂອງທາດຝົດສະຟໍ P ໂດຍຮອງຜິ້ນ ເມື່ອຄາດດິນ. ເພື່ອປະສົມຜູນເຂົ້າກັບກັບດິນ,
- ດິນຕົມ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດ30kg, ປານກາງ20kg ແລະ ຕ່ຳສຸດ ແມ່ນ15kg ຂອງຝົດສະຟໍຮັສ P ຕໍ່ເຮັກຕາ ໂດຍກົບລົງໃສ່ໃນດິນເວລາຄາດຄັ້ງສຸດທ້າຍ
- ດິນຊາຍ: ໃສ່ອັດຕາສູງແມ່ນ20kg, ປານກາງແມ່ນ15kg a ແລະ ຕ່ຳສຸດແມ່ນ15kgຂອງຝົດສະຟໍຮັສ ໂດຍ ກົບລົງໃນດິນເວລາຄາດຄັ້ງສຸດທ້າຍ
- ດິນໜຽວ ແລະ ຊາຍແກມຕົມ : ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດ20 kg, ປານກາງ15 10 kg ຂອງ ໂປຕັດຊຽມ K (Potasium)ໂດຍການກົບລົງໃນດິນຕອນຄາດເທື່ອສຸດທ້າຍ
- ດິນຊາຍ:ໃສ່ສູງສຸດແມ່ນ 30 kg, ປານກາງ20 ແລະ ຕ່ຳສຸດແມ່ນ 15 kg ຂອງໂປຕາຊຽມ K (Potasium) ໂດຍກົບລົງດິນເວລາຄາດ.
- ຫວ່ານພືດຂຽວ10-20 ກລ/ຮຕຂອງ (ຕະກຸນຖົ່ວ) ຫລັງປັກດຳ

ສຳລັບນາຊົນລະປະທານ

- ດິນໜຽວ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດ100 kg, ປານກາງ 80 ແລະ ຕ່ຳສຸດ 40 kg ຂອງ (N)ຢູເຣັຍ ໃນ 25 ຫລັງ ປັກດຳ ແລະ ໃສ່ອີກແມ່ນ 50 kg ໃນ 45 ຫລັງປັກດຳ

- ຊາຍກຽມຕົມ ແລະ ດິນຊາຍ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດແມ່ນ 100 kg, ປານກາງແມ່ນ 80 ແລະ ນ້ອຍສຸດແມ່ນ 40 kg ຂອງຢູເຣັບ (N) ຕອນ 25 ຫລັງປັກດຳ ແລະ ເທື່ອໜ້າແມ່ນ 50 kg ໃນ 45 ຫລັງປັກດຳ.
- ດິນໜຽວ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດແມ່ນ 45 kg, ປານກາງ 30 ແລະ ນ້ອຍສຸດແມ່ນ 15 kg ຂອງໂປຕາຊຽມ P(Phosphorus) ໂດຍໃສ່ຮອງຜື້ນເວລາຄາດ.ກົບລົງໃນດິນ.
- ດິນຊາຍ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດແມ່ນ 20kg, ປານກາງ 15kg ແລະ ຕໍ່ສຸດແມ່ນ 20kg ຂອງຝົດສະຟັຣັດP
- ດິນໜຽວແລະ ດິນຊາຍແກມຕົມ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດແມ່ນ 20 kg, ປານກາງ 15 ແລະ ຕໍ່ສຸດແມ່ນ 10 kg ຂອງທາດໂປຕາຊຽມ K (Potassium) ໂດຍຮອງຜື້ນກົບລົງໃນດິນຕອນຄາດຄັ້ງສຸດທ້າຍ.
- ດິນຊາຍ: ໃສ່ອັດຕາສູງສຸດແມ່ນ 30 kg, ປານກາງ 20 ແລະ ຕໍ່ສຸດແມ່ນ 15 kg ຂອງໂປຕາຊຽມ K (Potassium) ໂດຍຮອງຜື້ນເວລາຄາດຄັ້ງສຸດທ້າຍກົບຜຸ່ນລົງໃນດິນ.
- ຫວ່ານຜິດສີຂຽວອັດຕາ 10-20 kg/ha (ພວກກະກຸນຖິ້ວ) ຫລັງຈາກກ່ຽວເຂົ້າ

4.ການຈັດການການເກັບກ່ຽວ

ອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນ ສຳລັບເກັບກ່ຽວ:

- ຈັກກ່ຽວຄອມບາຍ, ເຄື່ອງແທກຄວາມຊຸ່ມ, ຈັກຝາດເຂົ້າ, ຖົງບັນຈຸຂະໜາດ 40 ຫລື 80 kg,
- ຫລີບໍ່ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າຊາວນາບໍ່ມີເຄື່ອງເຫລົ່ານີ້ ຊາວນາກໍຕ້ອງໄດ້ເຮັດສັນຍາກັບນັກທຸລະກິດເພື່ອຈ້າງລົດຄອມບາຍ ແລະ ຈັກຝາດເຂົ້າ,
- ຕ້ອງຮູ້ວັນອອກດອກ ແລະ ບັນທຶກເມື່ອເຂົ້າອອກດອກໄດ້ເຖິງ 80%. ໝາຍວ່າເຂົ້າຈະຕ້ອງກ່ຽວພາຍໃນ 25-35 ຫລັງຈາກນັ້ນ,
- ເບິ່ງນ້ຳອອກນາໃຫ້ແຫ້ງກ່ອນເກັບກ່ຽວ 7-10 ວັນ
- ຖ້າໃຊ້ເຄື່ອງຈັກກ່ຽວເຊ່ນວ່າ ຄອມບາຍ ຖ້າມີ, ຖ້າບໍ່ມີກໍຕ້ອງຕິດຕໍ່ກັບຜູ້ບໍລິການແຕ່ຕົ້ນໆເພື່ອແນ່ໃຈວ່າເຄື່ອງຈັກສາມາດສະໜອງການເກັບກ່ຽວຕາມເວລາກຳນົດ,
- ຕ້ອງໄດ້ກວດກາວ່າເຄື່ອງຈັກກ່ຽວນັ້ນສະອາດດີບໍ່ ກ່ອນຈະກ່ຽວເພື່ອຫລີກລຽງແນວຜັນອື່ນປົນ,
- ຖ້າຫາກມີເຄື່ອງແທກຄວາມຊຸ່ມ, ໃຫ້ເກັບກ່ຽວເມື່ອເມັດເຂົ້າມີຄວາມຊຸ່ມ 18- 21% ໃນລະດູແລ້ງ ແລະ 20-25 % ໃນລະດູຝົນ
- ການຝາດເຂົ້າຕ້ອງໄດ້ແຍກເທື່ອລະຜັນບໍ່ໃຫ້ປົນກັນ. ຕ້ອງໄດ້ອະນາໄມຈັກຝາດແຕ່ຄັ້ງກ່ອນຈະເລີ້ມຝາດແນວຜັນໃໝ່ ຜ່ອມທັງອະນາໄມຜື້ນທີ່ອອ້ມຮອບ
- ກວດກາກະສອບ ຫລື ໄຖ່ບັນຈຸເພື່ອແນ່ໃຈວ່າສະອາດບໍ່ມີເມັດເຂົ້າຕົກຄ້າງຢູ່ກ່ອນຈະບັນຈຸເຂົ້າໃສ່.

5. ການຈັດການຫລັງເກັບກ່ຽວ

ອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນສຳລັບຫລັງເກັບກ່ຽວໄດ້ແກ່:

- ຈັກອົບ, ຜ້າຕັງ, ຈັກຄັດເມັດ, ແຜ່ນຮອງພື້ນ, ພັດລົມ, ໄຖຂະໜາດ80ກິໂລ, ຈັກຫຍິບໄຖ.
  - ຕາກເມັດພັນໃຫ້ແຫ້ງສະມ່າສະເໝີພາຍໃນ12-24 ຊົ່ວໂມງຫລັງຈາກກ່ຽວໃຫ້ແຫ້ງຄວາມຊຸ່ມຍັງ 12-14% ໂດຍໃຊ້ຈັກອົບ,
  - ຖ້າຫາກບໍ່ມີເຄື່ອງອົບ ຕາກແດດ ກໍ່ໄດ້ພາຍໃນ48ຊົ່ວໂມງຫລັງກ່ຽວລົງໃສ່ພື້ນຊີມັງທີ່ສະອາດ ຫລືວ່າ ສິ່ງອື່ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ,
  - ເຂົ້າຕາກຕ້ອງໄດ້ຄົນທຸກໆ 30ນາທີ ຫລືແຕ່ລະເຄິ່ງຊົ່ວໂມງເພື່ອຄວາມແນ່ໃສ່ວ່າເຂົ້າແຫ້ງສະມ່າສະເໝີ
  - ຫລືກລຽງບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າທີ່ຕາກຖືກຝົນ.
  - ຕ້ອງວາງໄຖເຂົ້າໄວ້ເຖິງແຜ່ນຮອງພື້ນພາລາເລດເພື່ອຫລືກລຽງບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າປຽກຊຸ່ມໃນເມື່ອລໍຖ້າຄັດ.
  - ໝາຍແຖວແຜ່ນຮອງພື້ນພາລາເລສ ດ້ວຍຢາງພາລາສະຕິກ ຫລື ໝາຍໃສ່ໄຖກ່ອນຈະວາງໄຖເຂົ້າໃສ່
  - ຖ້າຫາກວ່າມີຫລາຍກວ່ານຶ່ງແນວພັນ,ຕ້ອງໄດ້ໃສ່ເຄື່ອງໝາຍນໍ້າເບີ ລອຕ ຄັກແນ່ເພື່ອຫລືກລຽງແນວພັນອື່ນ ປີນ.
  - ເມື່ອເມັດເຂົ້າແຫ້ງແລ້ວກໍ່ຕ້ອງອະນາໄມພາຍໃນ 2-3 ວັນຫລັງຈາກເກັບກ່ຽວເພື່ອເອົາ ແກບ, ເຂົ້າລິບອອກ, ຂີ້ເຜືອງ, ແລະ ສິ່ງເຈືອປົນອື່ນໆ. ຖ້າໃຊ້ເຄື່ອງຄັດເມັດຕ້ອງໄດ້ປັບຄວາມໄວເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສັຍຫາຍ. ຫລັງຈາກຄັດແຕ່ລະແນວພັນກໍ່ຕ້ອງໄດ້ເປົ້າຫລືອະນາໄມຈັດຄັດກ່ອນຄັດແນວພັນອື່ນເພື່ອຫລືກລຽງເຂົ້າປີນ
  - ຖ້າເຂົ້າບໍ່ໄດ້ຂາຍໄວ, ຕ້ອງເກັບມ້ຽນໄວ້ໃນເລົ້າສາງທີ່ກັນຝົນໄດ້, ກັນແມງໄມ້ໄດ້, ແລະ ສາງທີ່ຖ່າຍເທອາກາດ ໄດ້ດີ.
  - ຮັກສາສຸຂະນາໄມ ແລະ ຮັກສາສາງເຂົ້າໃຫ້ປອດໄພຈາກສັດຕູພືດຊຸ່ນ: ນົກ, ຫູ ແລະ ແມງໄມ້ເລົ້າສາງ.
  - ຕ້ອງຈັດວາງພາລາເລຕໃຫ້ເປັນລະບຽບເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການຄົນເຂົ້າຂົນອອກ.
  - ແຕ່ລະລອຕ້ອງໃສ່ເຄື່ອງໝາຍຄັກແນ່.
  - ຕ້ອງໄດ້ກວດກາສະພາບຂອງສາງເຂົ້າຕະຫລອດເພື່ອເຕີມຄວາມຮ້ອນໂດຍການເຄື່ອນຍ້າຍໄຖເທິງສຸດລົງໄປ ວາງໃສ່ໄຖຕໍ່ເພື່ອເພີ່ມອຸ່ນຫະພູມ.
  - ຕ້ອງໄດ້ກວດກາໄຖຕະຫລອດເພື່ອຕິດຕາມການທໍາລາຍຂອງແມງໄມ້, ຫລືຄວາມຊຸ່ມຊື້ນ, ຖ້າຫາກເຫັນຮອຍ ດ່າງດໍາໃນໄຖສະແດງວ່າຄວາມຊຸ່ມຊື້ນຂອງເມັດສູງ
  - ຕ້ອງຮັກສາພື້ນທີ່ສາງສະອາດຕະຫລອດ
  - ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເກັບມ້ຽນເມັດເຂົ້າໄວ້ກັບ ຝຸ່ນ ປຸຍຫລື ສານເຄມີແນວອື່ນໆ.
- ໝາຍເຫດ: ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງຮູບທີ່ຄັດຕິດມານີ້ແມ່ນໄດ້ມາຈາກສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າທັງໝົດ

ຮູບທີ1. ການກຳເນີດພັນໃສ່ຖາດເພື່ອດຳດ້ວຍຈັກຮູບ2. ການປັກດຳດ້ວຍເຄື່ອງຈັກ

ຮູບທີ 3. ການກ່ຽວເຂົ້າດ້ວຍຈັກຮູບທີ4. ຟາດເຂົ້າດ້ວຍລົດປັ່ນ

ຮູບທີ 5. ການຕາກແຕດໂດຍໃຊ້ຜ້າຢາງຢູ່ ຮູບທີ 6.ການກ່ຽວເຂົ້າດ້ວຍລົດຄອມບາຍ

ຮູບທີ 7. ການອົບເມັດຝັນດ້ວຍເຄື່ອງອົບຮູບທີ8. ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະເກັບມ້ຽນເມັດຝັນໄວ້ໃນສາງເຢັນ